

Jednotlivé obory kultury

4. Přednáška

EKMA

24. 10. 2007

Obory kultury, dle MK ČR

- Památková péče
- Muzea a galerie
- Literatura a knižní kultura
- Veřejné knihovny
- Profesionální umění
 - Audiovizuální produkce vč. filmu v rámci masmédií

Výčet hodnot historického kulturního dědictví vč. památek(tj. architektonických hodnot) je následující:

- hodnota historicko-dokumentární
 - doklad, svědectví a soustava informací o jednotlivých etapách vývoje minulosti, architektury, stavitelství a řemeslech s aktivním vztahem k současnosti,
- hodnota vědecká
 - zkoumání historického vývoje minulosti, souvislostí a vazeb na ostatní filosofické disciplíny a vědní obory,
- hodnota filosofická
 - reflexe světonázorových postojů a filosofických myšlenek,
- umělecká a estetická hodnota
 - působení estetické hodnoty památek a tvůrčího projevu autora, reflexe kulturní úrovně společnosti, estetické citění, potřeba vnímání kulturních hodnot, kultivace společnosti,
- jedinečnost díla
 - individuálnost tvůrčího projevu, stylovost, originalnost, nenapodobitelnost, hluboký emocionální prožitek,
- společensko-ekonomická a užitková hodnota
 - vychází z možností funkčního využití objektů, areálů, prostředí, ve kterém se nachází. Tyto možnosti jsou odvislé od historické hodnoty, konkrétního stavu památky, souvisí s vlastnictvím a možnostmi odpovídajícího využití v současnosti.

Legislativní úprava památkové péče v ČR

- zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči - upraven a zákonem číslo 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů
- Podpůrnou funkci plní v tomto směru „Koncepce účinnější péče o památkový fond v České republice do roku 2005“, schválená usnesením vlády ze dne 22. 4. 1998 č. 278.
- dvě mezinárodní smlouvy upravující památkovou ochranu hmotného kulturního dědictví:
 - Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy
 - Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy

Organizace státní památkové péče

- Správní úřady
 - MK ČR
 - Kraje
 - Obecní úřady s rozšířenou působností
 - Kraje a obce ve své samostatné působnosti dbají o ochranu a rozvoj kulturních hodnot ve svém území, včetně schvalování a zajišťování územně-plánovací dokumentace.
- Odborná organizace státní památkové péče
 - Národní památkový úřad

MK – odbor památkové péče

- prohlašuje/ruší věci a jejich soubory za kulturní památky, národní kulturní památky, památkové rezervace, památkové zóny
- poskytuje dotace na podporu záchranných archeologických výzkumů, zajišťuje finanční podporu a hodnocení projektů v účelově a institucionálně zaměřeném výzkumu a vývoji v památkové péči.
- Odbor má 3 oddělení:
 - oddělení ochrany kulturních památek,
 - oddělení regenerace kulturních památek a památkově chráněných území
 - ekonomicko-právní oddělení.

Národní památkový ústav

- 1. 1. 2003 - příspěvková organizace s celostátní působností, která je odbornou organizací státní památkové péče dle zákona č. 20/1987.
- Předchůdcem ústředního pracoviště NPÚ byl Státní ústav památkové péče (1958 - 2002).
- Úkolem Národního památkového ústavu je zejména vlastníkům a uživatelům jednotlivých složek předmětu památkové ochrany, správním úřadům, krajům, obcím a dalším osobám, jejichž činnost je pro státní památkovou péči významná, jako jsou např. tvůrčí architekti a stavební inženýři, restaurátoři, odborné stavební podniky, řemeslníci nebo občanská sdružení, poskytovat bezplatně odborné služby, soustavně poznávat a dokumentovat památkové hodnoty dochované v České republice a na potřebné odborné úrovni rozvíjet metody jejich ochrany vycházející podle povahy věci z jednotných, prakticky využitelných teoretických východisek (konceptů).

Další odborná činnost NPÚ

- vzorová správa a prezentace vybraného souboru zpravidla národních kulturních památek v majetku státu pro kulturní a výchovně vzdělávací účely.
- Tyto úkoly pro výkon státní památkové péče zajišťují ústřední pracoviště, územní odborná pracoviště, detašovaná pracoviště a dislokovaná pracoviště.
- Statutárním orgánem NPÚ je generální ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr kultury.

Předmět památkové ochrany

Kulturní památky jsou:

- nemovitě a movité věci, popřípadě jejich soubory, které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické, které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem,
- soubory věcí podle ods. 1 zákona, i když některé věci z nich nejsou kulturními památkami.

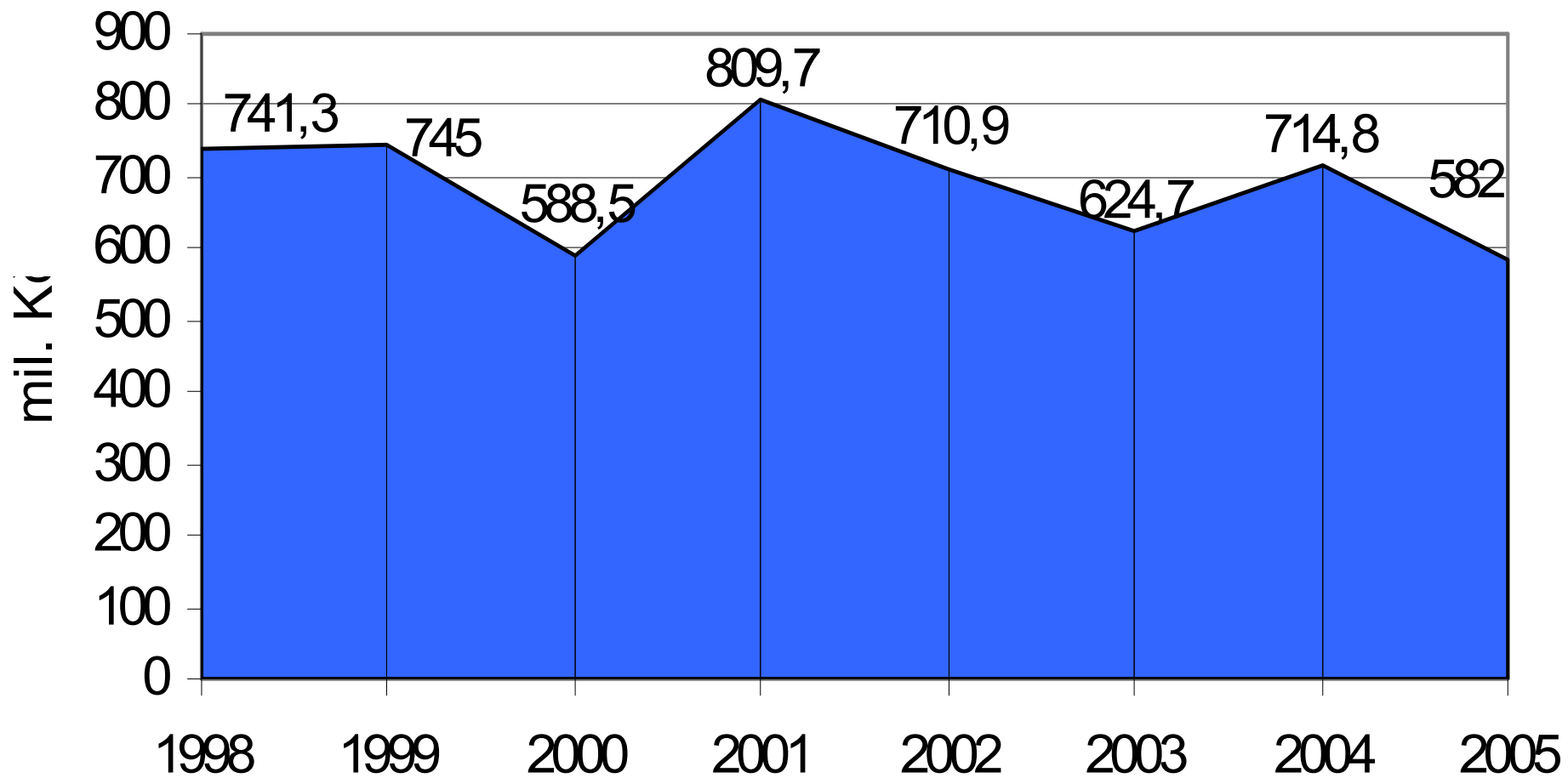
rozlišujeme

- Národní kulturní památky (198) – prohlašuje je vláda ČR nařízením
- Památkové rezervace – městské (40) a vesnické (61) – prohlašuje vláda ČR nařízením
- Památkové zóny – městské (209), vesnické (164), krajinné (17), a archeologické lokality (10) – prohlašuje vláda ČR vyhláškou
- Ústřední seznam kulturních památek, vedený NPU, eviduje v současnosti
 - cca 43 000 nemovitých kulturních památek
 - cca 835 000 movitých památek
- v UNESCO – 12 kulturních statků – ČR světová kulturní velmoc

Finanční pomoc při zachování památky

- vlastník sám akceptuje svoji zodpovědnost za uchování souhrnné hodnoty svého majetku kulturní povahy.
- MK má k dispozici v této oblasti několik specializovaných programů:
 - Havarijní program
 - Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón
 - Program záchrany architektonického dědictví
 - Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny
 - Program restaurování movitých kulturních památek

Vydaje MK na pet vyse uvedenych programů za období 1998 až 2005 (v mil. Kč)

Muzea a galerie

- Období let 1998-2003 – velké změny. K těm nejdůležitějším patří:
 - přijetí zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů,
 - rozsáhlé změny majetkové i organizační spojené s reformou veřejné správy
 - A to na základě zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů, a zákona 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
 - přijetí Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2003-2008 (koncepce rozvoje muzejnictví) v roce 2003.

Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy

- **ukládá základní povinnosti vlastníkům a správcům sbírek muzejní povahy, tedy zejména muzeím a galeriím,** ve vztahu k uchovávaní a správě sbírek muzejní povahy.
- Navazuje na oborovou legislativu existující od roku 1960, ale **povinnosti vlastníků a správců sbírek stanoví konkrétně a závazně a umožňuje vymáhání jejich dodržování.**
- Pro obor muzejnictví je zřízeno **pět specializovaných muzeologicko-metodických pracovišť,** která poskytují informace a služby vlastníkům a správcům sbírek muzejní povahy a dalším zájemcům, vydávají metodické pokyny a texty a také poskytují konsultace. Jedná se o **centrální evidence sbírek (CES),** která jsou informačním systémem přístupným veřejnosti.
- V historii českého muzejnictví (téměř 200 let) poprvé existuje přehled o sbírkách muzejní povahy, o jejich oborové struktuře a o jejich vlastnících a správcích.

Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy

- **V CES** bylo k 6. 12. 2006 zapsáno **321 sbírek**, strukturovaných na 2 367 oborových částí („podsbírek“), obsahujících miliony evidenčních čísel sbírkových předmětů, podle nichž lze tyto předměty identifikovat ve sbírkové evidenci vlastníků a správců.
- CES je průběžně aktualizována.
- Zákon také umožňuje **mezinárodní výměnu kulturních hodnot**, jíž je zejména vystavování sbírkových předmětů v zahraničí.
 - V letech 2001-2003 se takových vývozů na zahraniční výstavy uskutečnilo celkem 271, týkaly se více než 5,5 tisíce sbírkových předmětů.

Reforma VS v muzejnictví

- zasáhla do organizační struktury českého muzejnictví,
- přinesla razantní změny majetkové.
 - Až do roku 2001 všechna větší muzea a všechny galerie (muzea výtvarného umění) státní a také většina obecních muzeí spravovala státní sbírky.
 - Počínaje rokem 2001 a následně pak v roce 2003 přešlo více než 90 sbírkově velmi bohatých muzeí a galerií do majetku a působnosti krajů.

Nutno dořešit

- druhou etapu **materiálního a prostorového zabezpečení tzv. národních muzeí a galerií,**
- druhou etapu **rehabilitace památníků**
- důsledně **naplňovat koncepci rozvoje muzejnictví,** na níž by měly navazovat koncepce krajské.
- Kvalitativně nový přístup ke správě sbírek, vyplývající ze zákona č. 122/2000 Sb., bude třeba využít k její **modernizaci a především jej směřovat i k moderním formám využívání sbírek pro veřejnost,** včetně postupného vytváření katalogu vybraných sbírkových předmětů v digitální podobě.
- Velkým úkolem pro následující období je **zvyšování úrovně managementu muzeí a galerií** a další otevírání se muzeí a galerií veřejnosti.
- Limitujícím faktorem úspěšného rozvoje českého muzejnictví v dalším období zůstávají nízké **platy odborných zaměstnanců muzeí a galerií.**

Koncepce rozvoje muzejnictví

- významným nástrojem prosazování Kulturní politiky státu v oblasti péče o movité kulturní dědictví.
- Počet muzeí a galerií i počet veřejnosti přístupných expozic neustále mírně rosti,
- počet návštěvníků expozic, výstav a muzejních programů se stabilizoval kolem 10 milionů návštěvníků ročně.
- Muzea a galerie se podílely na reprezentaci českého kulturního dědictví v tuzemsku i v zahraničí účastí na některých mimořádných a úspěšných projektech, např. „Praha – evropské město kultury 2000“
- **Návštěvnost muzeí a galerií** byla v letech 1998-2002 stabilizovaná,
 - v tomto období navštívilo muzea a galerie celkem 49 738 000 návštěvníků,
 - v průměru 9 948 000 návštěvníků ročně.
 - Nejedná se ovšem o počet osob, které muzea a galerie navštívily, ale o počet návštěv, v uvedených počtech jsou pochopitelně zahrnuty i návštěvy opakované.
 - Od roku 2003 lze zaznamenat rostoucí trend návštěvnosti muzeí a galerií.

Podpora rozvoje oblasti muzeí a galerií

- naplňování programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví
 - účelové dotace na vybavení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, elektrickými zabezpečovacími systémy, požárními zabezpečovacími systémy a mechanickými zábranami
- výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu.
 - přístup správci všech sbírek muzejní povahy ve vlastnictví České republiky, krajů a obcí, zapsaných v CES.
- dotace na ochranu proti nepříznivým vlivům prostředí, konkrétně dotace na vybavování restaurátorských, konzervátorských a preparátorských pracovišť
- dotace na vybavování depozitářů a expozic a dotace na náročné restaurování, konzervaci a preparaci sbírkových předmětů,
 - přístup vlastníci, resp. správci, všech sbírek muzejní povahy zapsaných v CES.

Literatura a knižní kultura

- Základním právním předpisem, který přímým způsobem upravuje vydavatelskou činnost, je
 - zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích,
 - vyhláška č. 252/1995 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích (ve znění vyhlášky č. 156/2003 Sb.).
 - Nepřímá návaznost na vydavatelskou činnost:
 - zákon č. 455/ 1991 Sb., o živnostenském podnikání ve smyslu jeho novely č. 356/199 Sb.,
 - zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon),
 - a dále předpisy obecné, jako je především občanský zákoník, obchodní zákoník, zákon o dani z přidané hodnoty, celní zákon.

MK - oddělení literatury a knihoven jako součást odboru umění a knihoven

- Jeho legislativní a správní činnost zahrnuje oblast vzniku literárního díla, jeho publikování, šíření a jeho propagaci jako součásti státní kulturní prezentace.
- Tím se rozumí i vztah MK k profesním organizacím v této sféře a jejich vzájemná spolupráce.
- Celkový počet vydavatelů od r. 1998 až do roku 2001 rostl, v roce 2002 mírně poklesl.
 - Nyní činí zhruba 3 300 subjektů, z uvedeného počtu však soustavněji vydává
 - jen jejich menší část. cca 70 vydavatelů vydá ročně 25 – 100 titulů,
 - více než 100 titulů pak vydává, jestliže pomíneme vydavatelství vysokých škol, jen asi 20 vydavatelských subjektů.

Stát v oblasti vydavatelské a literární činnosti

- sehrává úlohu garanta při prosazování kvalitní nekomerční literatury
- vytvořil ucelený systém literárních grantů, podporujících kulturní aktivity v oblasti literatury a knižní kultury v rámci výběrového řízení projektů občanských sdružení, ale i dalších právnických a fyzických osob.

Podpora státu v oblasti literatur a knižní kultury - jedná se o:

- státní příspěvky na pořádání odborných akcí,
- rozvoj spolkové a zájmové činnosti na profesním základě,
- podpora vydávání literárních sborníků a periodik, (což představuje jen v této oblasti kolem 120 projektů asi 90 žadatelů.)

Další státní podpora je určena na vydávání:

- děl původní české umělecké tvorby včetně autorů literatur národnostních menšin,
- děl literární vědy a kritiky,
- překladů uměleckých děl do češtiny,
- původní české ilustrované tvorby pro děti a mládež,
- české literatury v zahraničí.

Další aktivity státu:

- Projekt Česká knihovna - na podporu nákupu původní české tvorby pro veřejné knihovny, která pomůže nakladatelům v odbyt, a v r. 2000 dvouletý grant na podporu vytvoření a vydání literárního díla.
- Ve všech výše uvedených aktivitách se stát, aniž by přímo zasahoval do tržního procesu, snaží pomoci tzv. nekomerčním projektům.
- Tato pomoc nakladatelům je vždy přímo úměrná množství finančních prostředků ze státního rozpočtu na tyto aktivity uvolňovaným.
- Dotace v grantovém řízení projednávají a doporučují odborné literární komise.

Další aktivity státu:

- Od roku 2000 je v oblasti literatury a knižní kultury **podporována vědecko-výzkumná činnost.**
 - V rámci tematického okruhu „Česká literární historie, teorie a kritika – profilace autorů, osobností a institucí“ bylo v letech 2000 – 2002 na 21 projektů zpracování a zhodnocení literárně-archivních fondů, kritických edic literárních souborů a spisů literárních děl uvolněno téměř 18 600 tis. Kč.
- V uplynulých pěti letech docházelo podle statistického zjišťování Národní knihovnou k postupnému nárůstu vydavatelské produkce, která v roce 2002 činila již 14 278 titulů neperiodických publikací.

Statistiky Národní knihovny

Struktura naší knižní produkce v posledních letech zásadně nemění:

- Převažují knihy v češtině (90 %).
- V cizojazyčné produkci knih českých nakladatelů výrazně dominuje angličtina, dále pak němčina a francouzština.
- V Národní knihovně ČR zaznamenali v posledních dvou letech výrazný nárůst titulů vydaných ve slovenštině (108 v r. 2002).
- Poměr překladů k původní české literatuře zůstává již po několik let na stejné úrovni, překlady tvoří zhruba jednu třetinu celkové české knižní produkce.
- Zajímavým prvkem v překladové literatuře je dynamický nárůst překladů u slovenštiny (čtyřnásobek v r. 2002 oproti r. 2001 a předchozím letům).
- Podíl beletrie na celkové knižní produkci ČR činí v posledních letech něco kolem 25 %, což odpovídá průměrnému trendu většiny ostatních evropských literatur.
- Přestože u vydávání dětské literatury naopak pokračuje setrvalý trend nárůstu počtu vydávaných titulů, zůstává podíl této knižní produkce oproti celku zhruba 4 %.

Průvodní jevy v oblasti literární a vydavatelské činnosti

- Průvodním jevem kvantitativního rozvoje vydavatelské činnosti je výrazný nárůst cen knih, který se však v posledních letech stabilizoval, i když zatím cena knih na tuzemském trhu ještě nedosahuje evropského průměru.
- Nárůst cen knih souvisí zejména s celosvětovým růstem cen papíru, nárůstem mezd a dalších vstupů do výroby a snižováním tiráže titulů. I při absenci systému pevných cen knih se v zásadě dodržují ceny doporučené nakladateli.
- Na zisku z prodeje knih se výrazným procentem rabatu podílejí hlavně distributoři a knihkupci.
- Nedostatkem a omezováním finančních prostředků na literaturu a knižní kulturu ze státního rozpočtu je tlumena možnost ministerstva přispět více ke státní reprezentaci na mezinárodních knižních veletrzích, např. ve Frankfurtu n/M., v Lipsku a jinde.
 - Prvořadým cílem propagace české literatury a české knihy v zahraničí, je široká prezentace českých autorů formou autorských čtení, besed, kulatých stolů apod.

Veřejné knihovny

- komplexní legislativní úprava oblasti knihovnictví, zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon),
- a příslušných prováděcích předpisů:
 - **vyhláška** č. 88/2002 Sb., **k provedení knihovního zákona**,
 - nařízení vlády č. 288/2002 Sb., kterým se stanoví **pravidla na poskytování dotací na podporu knihoven**.
 - novelizace zákona č. 37/1995 Sb., **o neperiodických publikacích**, včetně prováděcího předpisu
 - zákon č. 46/2000 Sb., **o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku (tiskový zákon)**, jež určuje vydavateli povinnost bezplatně odevzdat z každého vydání periodického tisku stanovený počet exemplářů vybraným knihovnám.

Funkce a systém knihoven v ČR

□ Funkce:

- informační,
- vzdělávací a
- kulturní v tom nejširším slova smyslu;
- v mnoha menších místech jsou často jedinými organizátory kulturního života.
- V posledních letech se knihovny stávají moderními informačními institucemi, vybavenými výpočetní technikou a přístupem na internet.

□ Systém - dělení dle

- Zřizovatele
 - MK (3 knihovny)
 - Kraje (regionální fce)
 - obce
- Knihovního fondu
 - Základní
 - specializované
- Dostupnosti služeb pro veřejnost

Dělení dle dostupnosti služeb pro veřejnost

- **Veřejné knihovny** – veřejně dostupné knihovny, které své služby poskytují všem, čtenářský průkaz je nutný většinou jen pro služby výpůjční, organizují různé kulturní a vzdělávací akce dostupné veřejnosti.
- **Knihovny obecní, městské, krajské a národní** – knihovny s univerzálním fondem, někdy i se speciální sbírkou vztahující se k určitému místu, regionu.
- **Specializované knihovny** – zaměřené na jednotlivé obory lidského vědění – knihovny technické, lékařské, právnícké, pedagogické, zemědělské, muzejní atd. nebo knihovny Akademie věd ČR.
- **Vysokoškolské knihovny** – se specializovaným fondem tištěných i elektronických zdrojů zaměřeným na zabezpečení vyučovaných oborů, nejen z hlediska získání informací, ale i rozvoje daného oboru v rámci výzkumných prací,
- **Specializované knihovny umístěné v neveřejných objektech** – knihovny výrobních a obchodních organizací, výzkumných ústavů, nemocnic, atd. Knihovny se specializovaným fondem tištěných i elektronických zdrojů,
- **Zámecké knihovny** – umístěné v konkrétním objektu nebo knihovny, jež jsou ve správě Národního muzea v Praze,
- **Školní knihovny** – knihovny pro žáky a učitele na základní, střední nebo vyšší odborné škole, zřizovaná a udržovaná z rozpočtu školy.

Statistické údaje:

- Knihovny zřízené dle zákona č. 257/2001 Sb., jsou zapsány v evidenci knihoven.
- Databáze evidence je veřejně přístupným informačním systémem dostupným na webových stránkách MK.
- Celkový počet veřejných knihoven v České republice přesahuje hranici 6000; od roku 1998 tedy o něco poklesl.
- Obdobná situace nastala také u poboček knihoven.
 - V letech 1999 - 2003 se výrazně zvýšil počet čtenářů a návštěvníků knihoven,
 - od roku 1998 o 3,7 %, resp. o 17,3 %.
 - Výrazný nárůst lze zaznamenat i u počtu výpůjček, proti roku 1998 činí více než 13,2 %.
 - V roce 2004 došlo k poklesu počtu knihoven na 5 870, čímž došlo ke snížení počtu návštěvníků knihoven i výpůjček.

Podpora státu v oblasti knihoven:

- 1997- 2000 byl vyhlášen program Rozvoj informačních sítí veřejných knihoven (RISK) - dotovány projekty připojení veřejných knihoven k internetu,
- 2000 byl v souladu se státní informační politikou nahrazen programem Veřejné informační sítě knihoven (VISK), jehož základním cílem je inovace veřejných knihovnických a informačních služeb na bázi ICT.
- V roce 1998 byl naposledy vyhlášen program Knihy a čtení, podporující projekty zaměřené na rozvoj čtenářství, přednášek, seminářů, besed, soutěží, výstav a vydávání publikací.
- Od roku 1999 ho nahradil nový program Knihovna 21. století - mění se v závislosti na aktuálních potřebách oboru:
 - podpora regionálních funkcí knihoven,
 - podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro handicapované občany,
 - knihy a čtení,
 - podpora integrace do EU,
 - podpora práce s národnostními menšinami a
 - ochrana knihovního fondu před nepříznivými vlivy prostředí.

Veřejné služby knihoven

- poskytnutí veřejně přístupných míst s kvalifikovanou obsluhou a vybavených ICT, která garantují rovné podmínky přístupu k informačním zdrojům a sítím pro všechny skupiny občanů;
- podporu celoživotního vzdělávání a uspokojování kulturních potřeb občanů;
- zpřístupnění informací z oblasti veřejné správy ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím;
- poskytování informací na podporu cestovního ruchu, podnikání, právního vědomí, nezávislého rozhodování včetně poskytování speciálních knihovnických a informačních služeb sociálním a národnostním menšinám;
- zprostředkování informací a dokumentů pro oblast výzkumu a vývoje;
- uchování a zpřístupnění národního kulturního dědictví soustředěného v knihovních fondech.

Profesionální umění – vliv MK ČR

□ Zřizovatelská funkce PO:

- Národní divadlo
 - Opera, činohra, balet
 - Budovy ND, Nové scény, Divadla Kolowrat, Stavovské divadlo, otáčivé hlediště v Českém Krumlově
- Státní opera Praha
 - Jeho součástí je Pražský komorní balet
- Laterna magica
- Česká filharmonie
 - Budova Rudolfiny + Galerie Rudolfinum
- Pražský filharmonický sbor
- Divadelní ústav
 - Vědecká a informační instituce,
 - funkce sekretariátu národních středisek mezinárodních nevládních organizací
 - Součástí je i národní kancelář programu Culture 2000

□ Podpora nestátních, především neziskových subjektů na základě soutěže:

- výběru formou grantového řízení, jež jsou vyhlašovány vždy na podzim pro následující kalendářní rok
- pro oblast profesionálního divadla, hudby a výtvarného umění, architektury, designu a uměleckého řemesla.
- Projekty daných oblastí umění posuzují grantové komise, které jsou složeny z umělců, historiků a teoretiků umění, odborných pracovníků i pedagogů vysokých uměleckých škol.
- Při výběru členů je kvůli objektivnímu přístupu k hodnocení rovněž zohledněna jejich regionální příslušnost.

Dotace MK v oblasti umění za roky 2003 - 2005 (v tis. Kč)

rok	2003	2004	2005
Počet podpořených projektů	237	302	333
Poskytnutá částka	50 259,9	50 732,3	42 933,7

Hodnocená kritéria při posuzování dotací – společná všem oblastem:

- přínos projektu pro obor (objevná dramaturgie, vysoká umělecká a odborná úroveň, koncepce apod.);
- záběr působnosti z geografického hlediska (požadavek celostátního nebo mezinárodního, minimálně však nadregionálního významu);
- reálnost projektu včetně přiměřenosti nákladů;
- soulad projektu s příslušným vypsáním okruhem;
- oprávněnost použití dotace v předchozím období včetně jejího vyúčtování.

Další podpora MK

- Podpora celoroční umělecké činnosti profesionálních divadel a profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů (převážně příspěvkových organizací obcí) prostřednictvím každoročně vyhlašovaných programů.
- Hlavním cílem programů je částečně kompenzovat náklady zřizovatele na provoz profesionálních uměleckých těles, zřizovaných orgány samosprávy či státní správy (s výjimkou MK a hl. m. Prahy) a poskytujících kulturní služby v regionálním či nadregionálním rozsahu.
- Programy:
 - Program podpory českého divadla
 - Program podpory stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů

Klíčové problémy profesionál.umění

- **nedostatek finančních prostředků, zejména pro podpůrné programy** (Kulturní aktivity), tj. grantová řízení **pro nestátní neziskové subjekty** a programy podpory českého divadla a podpory stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů.
- **Disproporce mezi podporou státních organizací a nestátními subjekty** tak přetrvává a prohlubuje se.
- Nedostatek finančních prostředků a dosud nevyvážený stav státního rozpočtu **neumožňují podporovat vybrané subjekty v delším než dvouletém období.** Zvláště stálá umělecká činnost divadel, orchestrů, pěveckých sborů, významné oborové festivaly, umělecké časopisy, celoroční výstavní programy ad. Vyžadují státní podporu v systému víceletých grantů.
- Chybí programy stáží a stipendií pro mladé umělce a teoretiky umění, které by byly připravovány ve spolupráci s vysokými školami a významnými uměleckými nadacemi, jeho příprava však musela být přerušena.
- Se vznikem a působností krajů, se nedařilo naplňovat princip zakotvený v kulturní politice státu – princip vícezdrojového financování umělecké činnosti divadel, orchestrů a sborů, pořadatelů významných uměleckých akcí ad., a to opět v důsledku přetrvávající nevyváženosti státního a jiných veřejných rozpočtů.